

DE SEDER VAN MASJIACH

Messiaanse Gemeente Beit-Nitzachon

Chag haMatzot.

Zichroeni – Herinner mij – De Seder van Masjiach

Parasjat Shevooa – wekelijkse Schriftlezing

Tora: Sjemot/Exodus 12:15-20

Haftra: Jehosjoea/Joshua 3:5-7, 5:2-6:1, 6:27

Brit Ha-Chadasha: Mat 26:26-29, Marku(s) 14:23-24, Luc 22:20 en 1 Kor 11:25-26

Wat vieren we nu?

Het feest Pesach is een bevrijdingsfeest en duurt zeven dagen en word elk jaar op de 14de van Nisan gevierd tot met de 21ste van Nisan. Het Pesachfeest is o.a. gebaseerd op de tekst uit Exodus 12:15-20.

Heeft Yeshua de laatste seder gevierd?

Yeshua stierf 2000 geleden op een **Jom ravee- ie** (woensdag) middag, op het negende uur (15:00 uur van die middag), waardoor Hij gelijk gestorven is met het slachten van het **Pesach zavach** (Pesachlam) in de tempel door de Priesters, Koheniem. De 14de van Nisan brak dus aan in dat jaar op woensdag avond, waar door geheel Israël bevrijding werd gevierd door de sedermaaltijd te houden.

Drie dagen later op de 17de van Nisan, wanneer de sjabbat overgaat naar Jom **Jom Risjon** (zondag) (zaterdag avond) is Yeshua opgestaan! Op **Jom Risjon** (zondag) ochtend werd duidelijk voor eerste van Yeshua's **talmidiem** (discipelen), dat hij niet meer onder de doode was.

Maar wat gedenkte Yeshua dan 24 uur voor de ophanging aan de boom? en wat heeft S'oedat HaAdon (de Maaltijd des Heren) hier mee te maken?

*“En aan de **Se’oeda** (maaltijd), Rebbi, Melech HaMasjiach, naam de matza zegende de **HaMotzi** (bracha). Hij brak de [middelste] matzah en gaf de afikoman aan de **talmidiem** (discipelen), en zeide: Neemt en eet, dat is Mijn **basar** (vlees). En Hij nam de **Kos** (beker) en zij de bracha, Hij gaf aan hun, zeggende: Drinkt allen daaruit; Want dat is Mijn **Dahm** (bloed) **HaBrit Ha-Chadasha** [Jes. 42:6; Jer 31:31-34], hetwelk vergoten wordt **LARABBIM** (voor vele, Jes. 53:11-12) tot **selicha** (vergeving) of **chattaim** (zonden). En Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van **pri hagefen** (de vrucht des wijnstoks) tot op dien dag, wanneer Ik met u dezelve **chadasj** (nieuw) zal drinken in het **Malchoet Avi** (Koninkrijk Mijns Vaders. “ - **Mattitjahoe 26:26-29***

Dit stuk is één van de bekendste Bijbelstukken van de Bijbel, wat meerdere keren terug komt in de Brit Ha-Chadasha/Nieuw Testament (Zie ook Mark(us) 14:23-24, Luc. 22:20 en 1 Kor. 11:25-26).

Wat vele niet weten en begrijpen is dat In de tijd van Yeshua een ritueel gedaan wat **בכורות תענית Ta'aniet Bechorot** (vasten voor de eerstgeborene) heet. Zie Exodus 12:12-13. Dit is unieke vastendag binnen het Jodendom en wordt in die tijd standaard één dag voor Pesach gevierd wordt.

Waar vast men voor?

De dag voor Pesach is de Vastendag van de Eerstgeborenen, een vastendag voor alle eerstgeboren jongens en mannen van Israël. Dit als aandenken aan het feit dat de eerstgeborenen van de Joodse jongens in Egypte niet gedood werden bij de laatste plaag.

In plaats van hun werden de Egyptische eerstgeborene gedood: *“Want Ik zal in dezen nacht door Egypteland gaan, en alle eerstgeborenen in Egypteland slaan, van de mensen af tot de beesten toe; en Ik zal gerichten oefenen aan al de goden der Egyptenaren, Ik, Hasjem! En dat bloed zal ulieden tot een teken zijn aan de huizen, waarin gij zijt; wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden voorbijgaan; en er zal geen plaag onder ulieden ten verderve zijn, wanneer Ik Egypteland slaan zal.”* - Zie **Sjemot/Exodus 12:12-13**

Wie is de eerstgeborene van Israël?

In tegenstelling tot de meeste Joodse vastendagen, zijn alleen de eerstegeborene nodig voor het vasten van de eerstgeborene. Denk aan wederom het Pesach verhaal. Ook Yeshua was de bechor (**eerstgeborene**) van zowel zijn moeder Mirjam als Israël in zijn geheel. (zie o.a. **Sjemot/Exodus 13:1-2, 22:29, Wajikra/Leviticus 3:13, 8:17, Jer. 31:9**).

In de tijd van Yeshua hield men dit vasten ruim 24 uur voor de officiële Pesach. Je vasten begon op de 13de van Nisan van zonsopgang tot zonsondergang. Daarna op weg naar de 14de creëerde men een sfeer, om als verlosde het vasten te staken, doormiddel van een kleine maaltijd **so'ueda mitsva** (gebod van het breken van het vasten doormiddel van een maaltijd). Men gebruikte daarbij ook attributen, die ook met de seder gebruikt worden. Denk o.a. Het gebruiken van de gebruikelijke Hallel (lofprijzing Psalm 113 tot 118). Het gedachtegoed achter Halleel staat voor de goddelijke verlossing. (Zie Bronnen: Verschillende Talmoed tractaten).

Zou Yeshua ooit iets doen wat buiten de Tora (Halacha) valt om vervolgens zijn eigen regels te maken?

Yeshua nooit iets doen wat buiten de Tora (Halacha) valt, om vervolgens zijn eigen regels te maken: *“Zeven dagen zal er geen zuurdeeg in uw huizen gevonden worden, want ieder, die iets gezuurds eet, zo iemand zal uit de vergadering van Israël worden uitgeroeid, hetzij hij een vreemdeling, hetzij hij in het land geboren is. Niets wat gezuurd is, zult gij eten; gij zult in al uw woonplaatsen ongezuurde broden eten.”* – **Sjemot/Exodus 12:19-20**

Voetnoot:

- **Halacha** (Hebreeuws: הלכה) zijn de leefregels uit de Tora. Het Hebreeuwse woord **Halacha** is afgeleid van de woordstam van lopen of gaan, **Halach**. Het bijvoeglijk naamwoord van Halacha, halachisch, betekent *volgens de* (rabbijnse) joodse wet, letterlijke vertaling "het pad" of "de manier van lopen". Het wordt gebruikt om aan te duiden of iets in overeenstemming is (halachisch toegestaan) of strijdig is (halachisch verboden) met de leerregels uit de Tora.
- De Hebreeuwse uitdrukking **chas v'shalom** "God verhoede" wordt gebruikt als een expressie als men ergens twijfel over heeft.

De voorbereiding van Pesach in de tijd van Yeshua.

“En op de **risjon** (eerste) van het **Chag HaMatzot** (feest der ongezuurde broden), waarop men gewoon was het **Pesach Korban** (Pesach Lam), voor **mo'ed zevach** (moment van offeren), zeiden zijn **talmidim** (discipelen) tot Hem: Waar wilt jij, dat wij heengaan en voorbereiding maken, opdat jij het Pascha kunt eten? (Exodus 12:1-11; Deut. 16:1-4].” – **Mark(us) 14:12**

Hier wordt bedoeld de dag voor Pesach. De dag dat men Chameets aan het verwijderen is, om Pesach te gaan vieren. Het Hebreeuwse woordje Eerste is hier erg belangrijk. Omdat **Risjon** (eerste) ook vertaald wordt als (hoofd,begin,prevu van iets nieuws).

Om de Seder op Pesach avond te kunnen vieren moet ervoor de Pesach de lammeren geslacht zijn. De eerste dag van Pesach is een geweide dag gelijk een sjabbat. Dat betekent dat er niet gewerkt mag worden, maar ook geen excusies mogen uitgevoerd worden. We lezen dat na Yeshua's dood aan de boom Hebr.(Ets) dat het een hoge sjabbat was. Dit betekent dat op de 14de Nisan die op die bewuste middag opweg was naar de avond, waar de seder gevierd zal worden. De seder wordt elk jaar gevierd van de 14de Nisan. Dit is de avond opweg naar de 15de Nisan. Dit houdt in dat jaar Jozef van Arimathea wie ook een lid was van het Sanhedrin weinig tijd had, om Yeshua op een gepaste wijze te kunnen begraven.

De Haġada

Op Sederavond eten we matzes en maror omdat iedereen geacht wordt de Uittocht ieder jaar weer opnieuw te beleven. Maar er is meer: het gaat er ook om om weer die uitzonderlijke G'ddelijke aandacht voor ieder van ons deelachtig te worden. Op Sederavond neemt Hasjem ons weer bij de hand. Nadat we verklaard hebben, dat onze voorouders oorspronkelijk afgodendienaren waren verklaren we plechtig, dat Hasjem ons nu nader heeft gebracht tot Zijn dienst.

Om de seder te vieren hebben wij de Haġada (vertelling) als leidraad gebruikt, om dit prachtige feest te gedenken en te vieren.

De Misjna schrijft voor, dat tijdens de vertelling van het verhaal van de uittocht eerst de aanvankelijk onwaardige situatie van het Joodse volk verteld moet worden om daarna hun prestigieuze bevrijding te beschrijven (**B.T. Pesachim 116a**).

Het vereiste van de Misjna wordt vervuld door eerst te vertellen dat wij slaven waren en dat G'd ons daarna bevrijdde. Volgens een andere mening moeten we vertellen: “Oorspronkelijk waren onze voorouders afgodendienaren (onwaardige status) maar nu heeft de Alomtegenwoordige ons gebracht tot zijn dienstbetoon (daaropvolgend prestige).

Op de sederavond lezen wij de Haġada. Hierin raadt de Talmoed o.a. ons aan, om als bitter kruid (maror) iets te nemen dat in het begin zoet is en daarna een bittere nasmaak geeft. Dit was precies de manier waarop de Egyptenaren de slavernij inwilden.

Voetnoot:

- **De Haġada** behandelt het verhaal van de Joodse slavernij in Egypte en de uittocht uit Egypte. Seder (סדר) betekent letterlijk: volgorde of orde, omdat de gebruiken volgens een volgorde of orde worden uitgevoerd die eveneens in de Haggadah beschreven staat.

Tevens wordt in de Haġada uitleg gegeven over de gerechten van de sederavond, waaronder het ongezuurde brood (**matze**), een symbolisch bot van een lam (gedenkende aan het Pesachlam dat tijdens de tempel werd geslacht), een ei, bittere kruiden (**maror**), zoete **charoset** en wat groente (karpas).

Door terug te gaan in de tijd van Yeshua kunnen wij aan de hand van o.a. Talmoed, Misjna en andere Joodse geschriften deze belangrijke gegevens herbeleven en op juiste manier anno vandaag uitvoeren. Dit maakt ook met Pesach o.a. de Haġada een boek is dat niet alleen is, om de seder te leiden, maar ook een vorm van profetieën bevat.

In de Haġada staan in het bijzonder de kinderen centraal waarom? Omdat zij de generatie zijn die jou het verhaal moeten vertellen, omdat zij degene zijn die het weer moeten doorgeven aan de volgende generatie. Zie **Sjemot/Exodus 12:14-20**

*“Zo onderhoudt dan de ongezuurde broden, dewijl Ik even aan denzelfden dag ulieder heiren uit Egypteland geleid zal hebben; daarom zult gij dezen dag houden, onder uw geslachten, tot een eeuwige inzetting.” - **Sjemot/Exodus 12:17***

Met welk context bedoelde Yeshua deze uitspraak?

Deze uitspraak van Yeshua *“Laat de **Jeladiem** (kinderen) tot Mij komen, en verhindert ze niet; want voor zulken is het **Malchoet Hasjem** (Koninkrijk Gods).”*

Was deze uitspraak van Yeshua geen heenverwijzing naar de sederavond waar men de kinderen in het bijzonder uitdaagt en ondervraagt of deze dag anders is dan de andere!

Daarnaast geeft het een hint naar ons ouderen: *“Maar Yeshua, dat ziende, nam het zeer kwalijk, en zeide tot hen: Laat de **Jeladiem** (kinderen) tot Mij komen, en verhindert ze niet; want zulken is het **Malchoet Hasjem** (Koninkrijk Gods). Amen Ik zeg u: Zo wie niet het **mekabel Malchoet Hasjem** (ontvangers van het Koninkrijk Gods) ontvangt. Net als een **Jeled** (kind), die zal in **mekabel Malchoet Hasjem** geenszins binnentreden.” - **Mark(us) 10:14-15***

Het is niet zomaar toevallig, dat in hoofdstuk 11 het hoofdstuk is wat na deze gebeurtenis ingaat op de intocht van Yeshua in Jeroesjalaiem.

Wat hebben Eljahoe en Masjiach te maken met de verlossing van Egypte?

Ik kan nog honderden voorbeelden opnoemen m.b.t. de Haġada qua gedachtegoed rondom dit prachtige bevrijdingfeest. In de Tora staat de persoon Mosjé (Mozes) het meest centraal, maar wat opvallend is is dat Mosjé met de sederviering helmaal niet centraal staat! Wie wel centraal staat is de Profeet Eljahoe (Elia) en bovenal de Masjiach. Waarom?

Waarom zeggen wij bij de afsluiting van de Haġada **L'sjana Haba'a bejeroeshalajim** (tot het volgend jaar in Jeruzalem)? Werd des tijds (Yeshua tijd) niet de sederviering in Jeroesjalaim Israël zelf gevierd? Hoe zit het dan anno vandaag? De staat Israël bestaat alweer 70 jaar, waardoor alweer ruim 70 jaar inmiddels door een meerderheid Joden Pesach in **Ha-eretz** (het land) wordt gevierd!

Het zijn o.a. deze uitspraken uit de Hağada, die duidelijk maken dat sederviering meer als een bevrijdingfeest is. Het laat zien dat Masjiach de enige is die jou persoonlijk elk jaar met de seder moet bevrijden. Maar bovenal de totale bevrijding komt als we allemaal in Jerushalem zijn en het Messiaanse tijdperk is aangebroken.

De tweede hint zit hem in eten van Matzes (ongezuurde Broden) zeven dagen lang tijdens het feest Pesach. In matzes zit geen Chameets. Voor de Pesach begint krijgen wij de tijd, om de alle Chameets te verwijderen uit onze huizen. Hiermee heiligen en afscheiden we ons van het kwaad.

Wat is het verschil tussen Chameets, gerezen brood, en matsa?

Matsa bestaat alleen uit water en meel, het is vrijwel smakeloos. Door toevoeging van gist ontstaat een rottingsproces dat een veel smakelijker brood produceert. Op Pesach mogen wij gerezen producten zelfs niet in ons bezit hebben. We moeten dit alles tot stof verklaren. Het Chameets-verbod betekent dat wij ons eens per jaar volledig moeten losmaken van iedere gebondenheid aan onze aardse genietingen en onze materiële neigingen. Verslaving is slavernij - vrijheid is nergens aan gebonden zijn. Ons brood van vrijheid is ons brood. Onze rechteloze positie bleek onze kracht. Omdat wij niet gebonden waren aan land, status of maatschappelijke positie konden wij G'd onvoorwaardelijk volgen.

Nog een bijzondere hint een paar parasja's terug lezen we dat de **Koheniem** (priesters) tijdens hun dienst in de **Misjkan** (tabernakel) standaard tijdens hun diensten geen Chametz in hun eten mocht bevinden. Zie **Vajikra/Leviticus 2:11**.

Chameets staat o.a. voor satan en Lasjon Hara. Ook hier hebben afgelopen parasha's over gehad! Zeven dagen chameets vrij staat o.a. voor de verwachting/uitkijk van het Messiaanse tijdperk. Eeuwige verlossing!

De avikoman

De avikoman geeft ons de doorverwijzing naar een groter iets: de drie matzes (ongezuurde Broden). Een andere benaming hiervoor is **Lechem oni** (gebroken brood). Let goed op het zijn er 3 matzes. De Misjna maakt duidelijk in een commentaar hoe men in de tijd van Yeshua, dit onderneem zag en presenteerde. De eerste Matze staat voor Avraham = **Chessed** (genade). De tweede Matze staat voor Jitshak = oordeel (connectie Jitshak en Yeshua) en de derde Matze staat voor Ja'akov = schoonheid. Alle drie dingen zeggen iets over de het karakter en functie van de Masjiach. Bijzonder in het ritueel wat terug te vinden in de Hağada is dat de middelste wordt gebroken en verstopt in witte linnen. Wie hem vind heeft het leven!

Waarom nam Yeshua de wijnbeker niet?

Laatste woorden van Yeshua na de breken van de matzes zijn "En Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van **prie hagefen** (de vrucht van de wijnstok) tot op dien dag, wanneer Ik met u dezelve **chadasj** (nieuw) zal drinken in het **Malchoet Avi** (Koninkrijk Mijns Vaders)."

Masjiach zal in de toekomst een banket voorbereiden.

In **Olam Haba** (de toekomstige wereld) De heilige gezegend is zijn naam. Hij zal een banket voor de rechtvaardige aanrichten. Waar hij **Chessed** (genade) zal tonen aan de kinderen van Jitschak = oordeel (connectie van Jitshak en Yeshua). Nadat ze gegeten hebben zullen ze deel nemen aan de beker van **pri hagefen** (de vrucht des wijnstoks). Als eerst word deze beker gegeven aan Avraham avinu, maar hij zegt ik ben niet waardig deze beker te drinken. Avraham geeft de beker aan Jitshak maar ook hij zegt ik ben niet waardig deze beker te drinken. Jitshak geeft de beker aan Ja'akov, maar ook hij zegt ik ben niet waardig deze beker te drinken. Ja'akov geeft de beker aan Mosjé, maar ook hij zegt ik ben niet waardig deze beker te drinken. Mosjé geeft de beker aan Jehosjoea, maar ook hij zegt ik ben niet waardig deze beker te drinken. Jehosjoea geeft de beker aan Davied Ha-Melech de Masjiach. Hij is waardig en hij zegt: **De beker van Jesjoea (verlossing) zal ik opheffen, ik zal de naam van adonai aanroepen.**" - Halleel
Psalm 116:13 - Talmoed mas traktaat pesachim 108b

Daarom dronk Yeshua niet de beker tijdens de **S'oedat HaAdon** (de Maaltijd des Heren), Hij zal het met ons drinken, wanneer de aarde volledig gereed is. Tot op dien dag zegt Yeshua dat is (**Olam Haba**).

Nog iets bijzonders

'De beker van **Jesjoea-ot** (verlossing) zal ik opheffen, ik zal de naam Adonai aanroepen.'

In **Psalm 116:13** staat er **Jesjoea-ot** (verlossingen) in meervoud. Maar in Talmoed mas traktaat pesachim 108b geven de Rabbijnen commentaar op Halleel Psalm 116:13. Zij constateren dat de Masjiach in de toekomst een banket zal voorbereiden. Daar op die bruiloft zal Hij de beker van verlossing opheffen en drinken. Maar dit keer staat het woord **Jesjoea-ot** (verlossingen) uit **Psalm 116:13** in het enkelvoud, waardoor je het woord en naam van Yeshua krijgt. Rabbijnen erkennen hiermee de enige enkele bron, die vele **Jesjoea-ot** verlossingen kan brengen voor één (Yeshua) verlossing!

Alleen Hij is waardig om de beker te drinken.

Herinnier jullie nog iets anders in de besora van **Mattai**: "Hij ging een eindje verder, wierp zich voorover en bad: 'Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.'" – **Mattai/Mattheüs 26:39**

Hij zal ons leiden naar het grote Halleel, omdat hij alleen waardig is om de beker te drinken:

De oorsprong van dit gebed ligt in het feit dat tijdens het bestaan van de tempel de Levieten deze psalmen zongen bij het brengen van het Pesach-offer. Het maakt onderdeel uit van de Hağada, aan de hand waarvan op de sederavond het verhaal van de uittocht uit Egypte verteld wordt.

Het is Yeshua die de enige was en is de beker kan leeg drinken op aarde, waardoor hij in **Olam Haba** (de toekomstige wereld) wederom als eerste de beker kan drinken.

Één van de kernmerken van de ware Masjiach is dat Hij oprecht en waarlijke nederigheid is en savlanoet: Zijn gehele wezen is.

Yeshua citeert zelf: *"Denk niet dat ik kwam om de Tora of de **Nevi'im** (proften) af te schaffen. Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te voltooien. Amen ik zeg u, totdat **Shomajim** (hemelen) en **Ha 'aretz** (de aarde) voorbijgaan, niet één (י) Jod, niet één tag (sier krul), zal weg gaan van de Tora totdat alles is gebeurd". - **Mattai/Mattheüs 5:17-18***

De tag is het uiterst puntje op letter (י) Jod. Het vertegenwoordigd de kroon, dat is gegeven aan degene die zich nederig opstellen voor Hasjem tijdens hun leven. De letter (י) Jod moet persoonlijk jouw levensstijl zijn! Daarom is het van essentieel belang, dat vanaf de **tag** (kroon) de letter een krome afbuiging aanneemt. Dit is de **kotz** "doorn, splitter". Dit toont ons een houding van onderwerping.

Yeshua is het persoonlijke framework van savlanoet!

Waarom haalde Yeshua specifiek de letter (י) Jod aan? Yeshua haalde de letter (י) Jod aan, omdat dit de kleinste letter is in het gehele Hebreeuwse alfabet. De letter (י) Jod heeft het karakter van nederigheid. Het is niet voor niets, dat de naam van Hasjem zelf begint met de letter (י) Jod. Deze bijzondere letter wil ons duidelijk maken hoe wij werkelijk moeten worden.

"Het is beter nederig van geest te zijn met de armen, dan buit te delen met de hovaardigen" - **Misjlei/Spreuken 16:19**

Nederigheid is de hartslag van de ware Tora. De hele Tora rust en staat op deze letter (י) Jod. Degene die dit niet ontwikkeld of gaat ontwikkelen in zijn of haar leven mist het ware karakter van Hasjem.

Zonder de letter (י) Jod wordt de gehele Tora ongeldig beschouwd. Het is juist deze letter, die klein en zwak is en juist daarom zo onbelangrijk lijkt te zijn. De (י) Jod is er juist om Zijn glorie en macht te demonstreren.

Met deze nieuwe inzichten hoop ik dat je nu begrijpt wat Yeshua persoonlijk bedoelde waar o.a. de letter (י) jod voor staat. De tag van de letter (י) Jod is de Kroon. De kroon staat voor Eeuwigdurend. De letter (י) Jod is de hoofdprijs op ons leven en is de ware persoonlijkheid van Yeshua zelf.

"Voorts is voor mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke in dien dag Adonai, de rechtvaardige Rechter, mij geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben." - **Timotim bet /2 Timotheüs 4:8**

Voetnoot:

- **Savlanoet** (geduld, tolerantie en verdraagzaamheid). De stam van het woord savlanoet is 'soveel', verdragen, eigenlijk: een last kunnen dragen.

Op Sederavond beleven wij het bovennatuurlijke opnieuw.

De toekomst leek verloren. De baby's werden in de Nijl geworpen. Wij werden geboren in bloed en zouden blijven voortgaan te leven bij bloed. Het symbool van een leven vol zelfopoffering en zelfverloochening ter verkondiging van de enige waarheid. Het was de profeet Jechezkeel die de geboorteweëën van het Joodse volk in Egypte zo treffend schilderde: 'Ik trok over u heen en zag u wentelen in uw bloed en ik zei tegen u: In uw bloed zal u leven, bedamajich chaji''

Dankbaarheid

De plicht om Hasjem te bedanken is dusdanig fundamenteel, dat de Talmoed zegt dat als wij eten zonder beracha wij G-d bestelen.

Mosjé is een prototype van onze Masjiach

Mosjé is de geschiedenis niet ingegaan als Mosjé de profeet of Mosjé de leider of Mosjé die ons de Tora heeft gegeven of Mosjé die ons gevoed heeft – alhoewel al die titels hem wel zouden passen. Mosjé is bekend geworden als Mosjé Rabbenoe (onze rabbijn): een Rav die opvoedt, terecht wijst en beïnvloedt. Aan het einde van zijn leven hamert Mosjé regelmatig op het begrip dankbaarheid.

Zoals Mosjé ons in zijn generatie heeft begeleid, zo wil Masjiach ook ons begeleiden.

Zoals Mosjé ons heeft gevoed, zo wil Yeshua ons opvoeden. Masjiach wil dat wij wij dankbaar zijn.

Ondankbaarheid is de bron van veel kwaad. Dankbaarheid als belangrijke waarde wordt breed uitgemeten in het werk Chovot halevavot van Rabbenoe Bachja.

OCHTENDGEBED

SJELO ASANI AVED – Dank aan Hasjem dat hij ons geen slaven heeft laten zijn.

Wij zeggen deze beracha omdat:

Vrijheid: Vrijheid een groot goed is in ons geloof;

Vrije keus: De hele Tora gaat uit van mensen met een vrije wil. Alleen met onze vrije keus zijn we geen robotten. De Tora heeft alleen maar zin voor mensen met een vrije wil.

Verantwoordelijkheid: Vrije mensen moeten verantwoordelijkheid dragen. Wij zijn volledig verantwoordelijk voor onze daden.

Geen verslaving: Wij blij zijn op geen enkele wijze verslaafd te zijn. Verslaving zou onze vrijheid verminderen.

Slavernij afgeschaft: Wij weten, dat de Tora slavernij op sympathieke wijze regelt als instrument voor reclassering en rehabilitatie en vernedering en machtsmisbruik voorkomt. Als een slaaf bij ons asiel zoekt, wordt hij vrij.

Tot slot

Beste vrienden zonder deze hopevolle verwachting van Hem met Pesach hebben wij geen echte Pesach verlossing. Daarom deelde Yeshua mee " Zichroni - Herinner mij". Als wij hem herinneren zal Hij ons herinneren - Zie **Sjemot/Exodus 2:24**.

'Ik zal u brengen, Ik zal u redden, Ik zal u verlossen, ik zal u aannemen' (**Exodus 6: 6-7**)

De vier uitdrukkingen van de verlossing worden (vertegenwoordigd tijdens de sederavond, door middel van de vier bekers wijn). Deze 4 bekers wijn hebben betrekking op de vier aspecten van onze bevrijding uit Egypte:

- 1) "Ik zal u brengen" - onze fysieke verwijdering uit de geografische grenzen van Egypte;
- 2) "Ik zal u redden" - onze levering uit de Egyptische hegemonie (Egypte was een supermacht, die vele naties en volkeren buiten haar grenzen verslaafde en onderdrukte);
- 3) "Ik zal u verlossen" - de afschaffing van eventuele toekomstige mogelijkheid tot slavernij, door de "grote oordelen" toegebracht aan de Egyptenaren;
- 4) "Ik zal u voor mezelf aannemen als een natie, en Ik zal u G'd zijn" - onze uitverkiezing als G'ds uitverkoren volk op de berg Sinaï, het doel van de Exodus. - **Nachmanides; Soforno**

Yeshua is onze Kroon. In Jodendom wordt deze term: De kroon op je hoofd uitgelegd als volgt: De kroon op je hoofd is de Sjechina van G'd op jou!

Daarom zegt Rav Sja'uel in de Brit Ha-Chadasha het volgende:

"En een iegelijk, die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles. Dezen dan doen wel dit, opdat zij een verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij een onverderfelijke." - **1 Kor 9:25**

Laat onze kroon niet gejat worden, omdat wij waardig zijn tot laatste moment vrucht te dragen, om onze volgende generatie de kroon door te geven.

שבת שלום - Shabbat Shalom ve Chag Pesach Sameach
Rabbi David Prins

*Al ligt het niet aan jou het werk af te maken, toch ben je niet vrij je eraan te onttrekken. Als je veel Tora hebt geleerd geeft men je ook veel en je Werkgever is te vertrouwen dat Hij je het loon voor je werk zal uitbetalen, maar weet wel dat de betaling van het loon voor de rechtgeschapen mensen in een wereld die komen zal, gegeven zal worden - **Pirké avot 2:21***